

Presentació

L'Institut d'Estudis Catalans ha acomplert aquest curs 2001-2002 una reforma

profunda, iniciada fa set anys, que ha afectat conceptes, activitats, infraestructures, mètodes de treball i presència en la societat de les terres de llengua i cultura catalanes, un canvi que s'ha dut a terme respectant escrupolosament els designis fundacionals d'exigència científica, catalanitat i obertura a l'exterior.

Una institució gairebé centenària ha d'estar —i l'Institut hi està— en contínua evolució, adaptant-se a la realitat científica i cultural de cada moment, servint sempre la societat, essent capdavantera, incorporant les tècniques i mètodes més actuals, no ancorant-se mai en cap passat, ni en els gloriosos ni en els ideològicament més compromesos, però cal que disposi d'un eix vertebrador, d'una línia que al mateix temps li doni continuïtat i en justifiqui l'existència. Aquest eix el va establir amb contundència

Enric Prat de la Riba quan exigia als membres de l'Institut i als seus treballs rigor científic, catalanitat i obertura a l'exterior.

D'entre els múltiples esdeveniments d'aquest curs —que seran inclosos en la *Memòria* i dels quals en aquesta síntesi oferim només un tast—, convé destacar-ne uns quants per la seva rellevància i previsible conseqüències posteriors:

- La consolidació de la presència de l'Institut d'Estudis Catalans a les terres i a les institucions del País Valencià, un cop oberta el curs passat la seu de Castelló de la Plana, de la qual són una mostra significativa el tercer cicle de conferències a les comarques del nord i el primer a les comarques del sud, la constitució de la Fundació Carles Salvador a Benassal, la reunió de les seccions de ciències a la seu de Castelló o l'atorgament del premi Valencià de l'Any 2001 al president de l'Institut.
- La compareixença davant la Comissió d'Educació i Cultura del Senat espanyol per presentar la situació actual i les perspectives de futur de la llengua catalana i les dues visites a la presidenta del Senat per tractar temes que, si

l'Institut és conseqüent amb els compromisos adquirits, han de donar fruit en un futur immediat.

- La reforma dels Estatuts i del Reglament de règim interior, que modernitzen el corpus legal de la institució i asseguren l'obertura de l'Institut a noves disciplines incrementant en un terç el nombre de membres numeraris, per tal que l'Institut d'Estudis Catalans pugui acollir una millor representació de l'elit científica i cultural dels Països Catalans.
- La consolidació del Fons d'Art, amb la incorporació de més de seixanta obres donades pels més destacats artistes plàstics de l'àmbit lingüístic català.
- La consolidació dels seminaris de l'Institut sobre diferents aspectes de la nostra llengua al Centre Ernest Lluch de la Universitat Internacional Menéndez Pelayo i la signatura amb aquesta institució d'un conveni que li ha permès impartir per primer cop un cicle de conferències a Santander sobre la literatura en la Catalunya contemporània.
- L'atorgament del Premi Nacional de Patrimoni Cultural a la Secció Filològica de l'Institut per la publi-

cació del primer volum de l'*Atles lingüístic del domini català*, una obra mestra en el conjunt de les llengües romàniques de la dialectologia de la llengua catalana.

- El procés que, acabat els dos mandats estatutaris de qui signa aquesta presentació, ha dut a l'elecció d'un nou president per als propers quatre anys, el senyor Josep Laporte, membre de la Secció de Ciències Biològiques. Un procés llarg, laboriós, amb la participació de tots els membres de l'Institut i els presidents de les societats filials, caracteritzat per la presentació de tres programes diferenciats i per una pulcritud extrema en la forma de dur-se a terme.

Creiem que l'Institut d'Estudis Catalans és lluny del model de fa set anys i ha fet el salt imprescindible que no sabé o no pogué fer en la transició a la democràcia. Un model que desitgem irreversible i que es consolidi encara més en els propers anys.

MANUEL CASTELLET
President